

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

2 vtrum pertinacia opponatur perseuerantię.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

delectationum, cõcludens quod ex his proprie, hoc est, principa- liter aliquis dicitur mollis secundum Philosophum, quod est ve- rum. Cum hoc tamen stat, quod etiam ille qui a mediocribus tri- stitiis, ex aliquibus contristationibus illatis vincitur, sit etiam mol- lis. Dicitur etiam est supra, quod proprie fortitudo est circa pe- ricula mortis in bel- lo, & per hoc decla- ratum est non exclu- di, quin secundario sit etiam circa alias mortes sustinendas. Aduertere quoque hic expedit, quod si- cut auctor aliter per- seuerantia nomine vitur quam Aristo- ita & mollitiem ali- ter accipit. Nam apud auctorem pro vero vitio sumitur, apud Arist. autem pro im- perfecto in genere vitij, ut patet ex op- positio bonis, si perfe- uerantia in uirtute, & perseuerantia in perfe- cto genere uirtutis, si- cut et & continentia.

li. 3. c. 7. to. 5.

li. 7. Eth. c. 7. post medio- tomo 5.

li. 4. c. 8. to. 5.

li. 4. c. 8. to. 5. q. preced. ar. 1. & 2. D. 1025.

li. 7. c. 7. a me- dio to. 5.

li. 1. in c. Ve- ra magnani- mitas i duo- bus sita est.

li. 7. Eth. c. 7. a medio to. 5.

¶ 2 Præter Philosophus dicit in 7. Ethic. * quod delitia, mollities quædã est: sed esse delitiosum videtur per- tinere ad intemperantiam. ergo mollities non opponitur perseue- rantia, sed magis temperantie.

¶ 3 Præter Philosophus ibidẽ dicit quod * lufius est mollis: sed esse im- moderate lufiu opponitur eu- trapelia, quæ est uirtus circa dele- ctationes ludorum, ut dicitur in 4. Ethic. ¶ ergo mollities non op- ponitur perseuerantia.

¶ SED CONTRA est, quod Philo- sophus dicit in 7. Ethic. * quod molli- opponitur perseuerantia.

RESPOND. dicẽdũ, quod sicut su- pra dictũ est, * laus perseuerantia in hoc consistit, quod aliquis nõ rece- dit a bono propter diurnã tole- rantia difficultũ, & laboriosũ, cui directe uidetur opponi, quod ali- quis de facili recedat a bono pp ali- qua difficulta, quæ sustinere nõ po- test: & hoc pertinet ad rõnẽ mol- litiei. Nam molle dũ, quod facile cedit tangenti. Nõ aut iudicatur aliquid molle ex hoc, quod cedit for- titer impellenti, nã & parietes ce- dũt machinæ percussenti: & ideo non reputat aliq mollis, si cedat aliquibus valde grauius impelle- tib. Vnde Philo. dicit in 7. Ethic. * quod si quis a fortib. & super excellen- tib. delectationib. vincitur, uel tri- stitiis, nõ est admirabile, sed con- donabile, si cõtra tendat. Manifestũ est aut, quod grauius impellit me- rus piculorũ, quæ cupiditas delecta- tionũ. Vñ Tullius dicit in primo de Offic. * Nõ est consentancũ q- metũ nõ frãgatur, eni frãgi cupidi- tate: nec qui inuictũ se a labore præstiterit, uinci a uoluptate. Ipsa et uoluptas fortius mouet attra- hẽdo, quæ tristitia d carẽtia uolupta- tis retrahẽdo: quia carẽtia uolupta- tis est purus defectus. Et ideo s- m Philosophum * pprie mollis di- citur, qui recedit a bono pp tristi- tias causatas ex defectu delectatio-

¶ Tertium dubium ex eodem est circa responsionem ad se- cundũ. Hæc, inquit, solutio nõ mihi pla- cet, tum quia si deli- tia est quædam mol- lities, ergo e species mollitiẽ, ergo non habet illas diuersas connotationes, quas dicit Thomas, tum quia ex nominibus ipsis uidetur opposi- tum, & proprie deli- tiosus est, qui nõ potest sustinere absentia delectationum. Tertio, quia omnis delitia pertinet ad intemperantiam, ac per hoc si est quædam mollities, pertinebit ad intemperantiam. ergo mollities non est totaliter opposita perseuerantia.

¶ Quartum dubium est circa responsionem ad tertium. Hæc, inquit, responsio non uidetur mihi consona dictis eiusdem do- ctoris. Arguo enim sic. Appetere remissionem secundum quod huiusmodi, aut est delectabile, aut carens labore. Si primum, ergo lufius ut appetens remissionem, non est dicendus mollis, sed incontinens, quia propter delectationem deserit bonum. Si secundum, ergo mollities non est uniuersaliter circa tristitiam ex defectu delectationis, cuius oppositum determinat idem do- ctor. Patet consequentia, quia lufius ut appetit remissionem, si- git laborem contristantem & molestantem.

¶ Ad obiecta secundi dubij dicitur, quod tellectus non inferit, quod arguo uoluntate nõ posse careere delectationibus subiectis: tris- titiis sunt u. reges Scythiarum, uel populus- nis; mulieres, nõ est uirtus. Et uerũ est quod

nũ, quasi cedens debili mouenti. AD PRIMUM ergo dicendum, quod prædicta mollities causatur di- pliciter. Vno modo, ex continen- dine. Cum enim aliquis continen- tus est uoluptariis frui, difficitur potest eorum absentia sustinere. Alio modo, ex naturali dispositio- ne, quæ uidelicet habet animi im- plexionis: & hoc modo comparat femina ad masculos, ut Philo. dicit in 7. Ethic. * & ideo illi qui muliebra patiuntur, molles dicuntur quasi muliebres effecti.

AD SECUNDUM dicendum, quod uoluptati corporali opponitur labor: & ideo res laborioze tantum impediunt uoluptates. Delitiosus aut dicitur, qui non potest sustinere aliquos labores, nec aliq- quod uoluptatem diminuat. Vnde dicitur Deut. 28. Tenera mulier, & delicata, quæ sup terrã ingred- nõ ualebat, nec pedis uehigiũ fige- re pp mollitiẽ: & ideo delitia mol- lities quædam est. Sed mollities pprie respicit defectũ delectationis, delitia aut causam impediendã delectationis, puta laborem, uel ali- quid huiusmodi.

AD TERTIUM dicendum, quod in ludo duo est considerate. Vno quidem modo delectationem, sic inordinate lufius opponitur eu- trapeliæ. Alio modo, in modo consideratur quædam remissio, siue quies, quæ opponitur labo- ri: & ideo sicut non potest sustine- re laborioza pertinet ad mollitiẽ, ita etiam nimis appetere remissi- nem ludi, uel quamcumque de- quam quietem.

ARTICVLVS II.

¶ Vtrum perinacia opponatur perseuerantia.

AD SECUNDUM sic procedente Videtur, quod perinacia s- m uero d- quod male exponit delitia. Ad primum, quod omnia delicia spectant ad imperantiam. Ad quartũ dubium d- quod appetere negationem laboris, & quod molli- tate, sicut laboris contristans, & molestans non est prædicta circa tristitiam ex defectu delectationis, ut patet: ex supra dictis, & ex hoc, quod molli- tate non potest sustinere laborioza perinacia.

¶ Super Quæstionẽ 131. Articulus 1.

¶ In art. 2. eiusdem q. 138. dubium in quatuor de perinacia, arguunt quod perinacia

mis alijs dicitur. Item Tho. Nam secundum eum non omnis...

A sistens non est perseverans secundum auctorem. Alio modo, ex...

non opponatur perseverantia. Dicitur n. Greg. 3 i. Moral. q. pertinacia...

plus quam oportet. Mollis autem minus, quam oportet; perseverans...

Prat. Si opponitur perseverantia, aut opponitur ei per excessum...

Ad primum ergo dicendum, quod ideo aliquis nimis persistit...

Prat. Sicut perseverans persistit in bono contra tristitiam, ita...

Ad 1. dicendum, quod pertinax excedit quidem in hoc, quod...

SED CONTRA est, quod Tul. dicit in sua Rhetor. q. ita se habet...

Ad 1. dicendum, quod alia virtutes, et si persistant contra...

RESPON. Dicendum, quod sicut Isidoro dicit in lib. Etym. q. pertinax dicitur...

De dono fortitudinis, in duos articulos divisum.

Ad hominem evidentiam scito, quod sicut magnanimitas, & facti...

Primo, Vtrum fortitudo sit donum.

His prelatibus ad primum in oppositum dicitur, quod persistere...

Super Questionem centesimam trigessimam nonam. Centesimam quadragessimam.